# مثال جفت شدن پیچ و مهره و تشکیل شیء ثالث

حال مثال‌های عوامی آن را عرض کنم. یک پاکت داشته باشید که پیچ و مهره‌ها از هم جدا باشند؛ ۲۰ پیچ و ۲۰ مهره جوراجور در این پاکت ریخته‌اید و یک پاکتی پر از پیچ و مهره است؛ این، ترکیب است یا اختلاط است؟ اختلاط است. پیچ و مهره‌ها با هم مخلوط هستند. خلاصه، ترکیبشان اعتباری است یا انضمامی؟ اینجا خیلی روشن است که ترکیب، اعتباری است. حال واقعا اجتماعشان چیزی پدید نمی‌آورد؟!

**شاگرد:** مثل وضع

**استاد**: عبارت آقای طباطبایی را می‌خوانم، ولی می‌خواهم مقدماتش در ذهن شریفتان واضح باشد.

فعلاً این اختلاط است. حالا وقت صرف می‌کنیم و مهره هر پیچ را پیدا می‌کنیم و در هم می‌پیچیم؛ وقتی آن‌ها را با هم پیچیدیم، این ترکیب، چه ترکیبی است؟ و شیء ثالث پدید آمده یا نه؟ کسانی که ذهن فلسفی کلاسیک داشته باشند، می‌گویند باز هم چیزی پدید نیامده است؛ پیچ و مهره‌های بوده‌اند که در هم پیچیده‌ایم! خُب حالا شیء ثالث پدید آمده یا نه؟ شما الآن از من پذیرفتید و خودتان هم تأیید کردید که در مولکول آب، شیء ثالث پدید آمد. در پیچی که در مهره پیچیده‌اید، شیء ثالث پدید آمده یا نه؟

**شاگرد**: مقایسه‌ای که در بیت و بایت با مولکول آب می‌کنید...

**استاد**: هنوز آن مقایسه مانده است. من هنوز باید چیزهایی را بگویم. با این بحث‌ها به آخر کار می‌رویم، درحالی‌که به مقدماتی نیاز است و حتماً باید ببینیم چکار کرده‌اند. از چیزهایی که در ذهنم هست، این است: اگر خودتان مطلع هستید یا با اساتیدی که در این رشته کار کرده‌اند در ارتباط هستید، این سؤال را بپرسید؛ سؤالی است که من خیلی به دنبالش هستم. در بحث قرائات می‌گفتم که گاهی به ذهنم می‌آمد که فلانی مقری نبوده؛ دنبالش می‌رفتم و می‌دیدم همینطور است. در فیلسوف‌های ذهن که در فضای هوش مصنوعی تفلسف کرده‌اند –مثل سرل یا دریفوس- می‌خواهم بدانم آن‌ها دست به کد بوده‌اند یا نه؟! یعنی خودشان برنامه‌نویسی بلد بوده‌اند؟ برنامه‌ها را خودشان می‌نوشتند یا نه؟ این خیلی مهم است. ببینید فیلسوف ذهنی که خودش برنامه‌نویس نیست، برای فضای هوش مصنوعی یک جور تفلسف می‌کند، اما فیلسوفی که خودش دست به کد است و الآن هم می‌تواند یک برنامه بنویسد و ارائه دهد، اگر این شخص، فیلسوف ذهن هم باشد به گمانم تفاوت می‌کند. یعنی یک چیزهایی برایش ملموس است که برای دیگران نیست. لذا در فیزیک هم عرض می‌کردم در زمان ما اگر کسی می‌خواهد تفلسف کند، باید فیزیکدان هم باشد. اگر فیزیک را خوب ندانند و چیزهایی که در قرن بیستم آمده را ندانند، نمی‌تواند تفلسف کند، چون علم به فلسفه نزدیک شده است؛ خیلی نزدیک است. اینجا هم همینطور است و بررسی فلسفه هوش مصنوعی بدون دست به کد بودن، مشکل است. لذا عرض می‌کنم صبر کنید. مهندس‌های نرم‌افزار کاری به فلسفه ندارند و برای کارآیی خیز می‌گیرند. شما باید بدانید که او دارد چه کار می‌کند. اگر فضای او را ندانید، تفلسفی می‌کنید که بیرون از فضای کاری او است. همه تلاش من این است که تا اندازه‌ای که برایم ممکن است، در این مسیر

بروی‌م؛ یعنی مسیری بروی‌م که بفه‌می‌م دارند چکار می‌کنند.

---

بازبینی #2
ایجاد شده 6 ژانویه 2025 12:45:50 توسط ... .
به روزرسانی شده 9 ژانویه 2025 09:54:04 توسط ... .